

Kielet ja globalisaatio

ÄI2, 7.12.2023

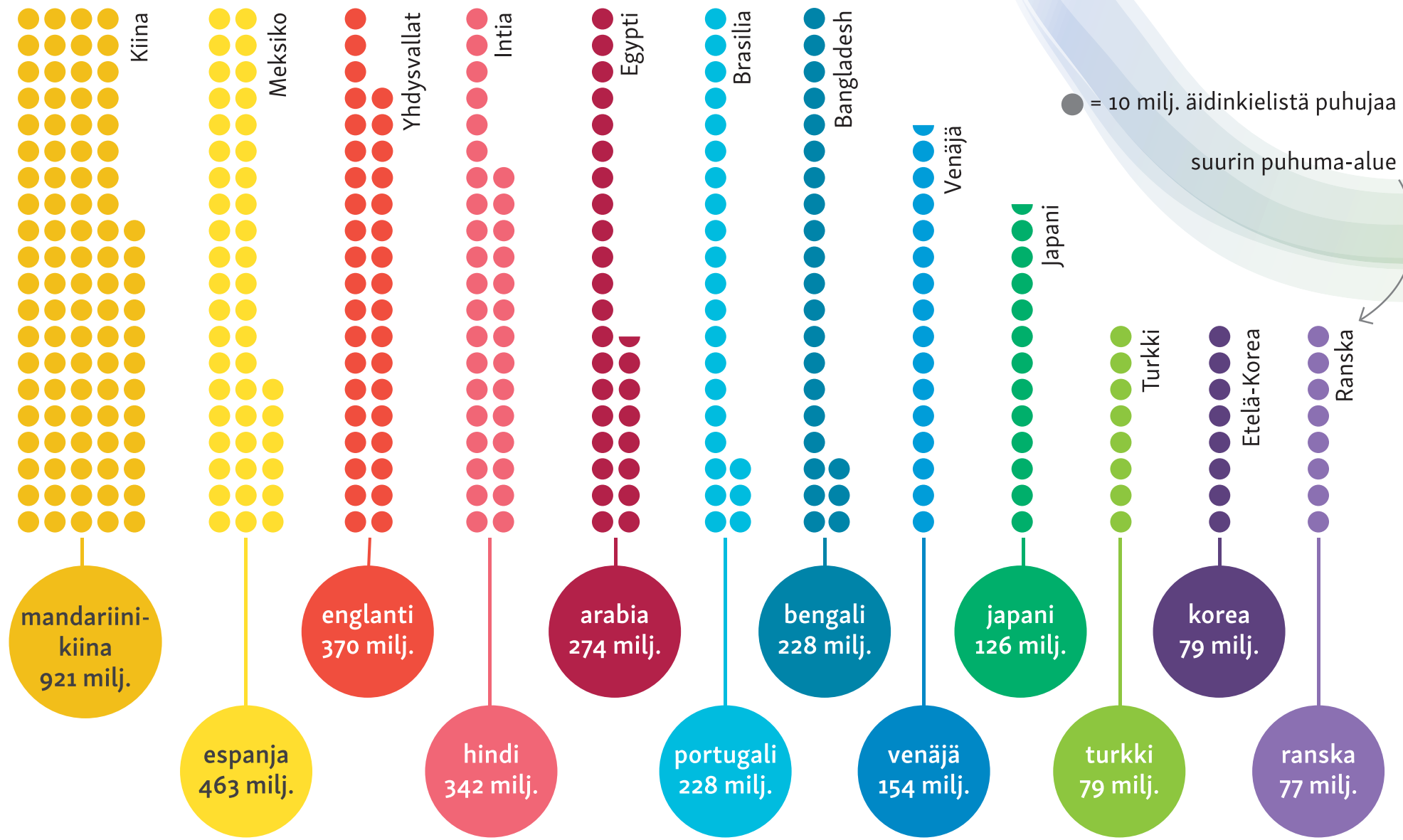
Kuinka monta kieltä maailmassa on?

- Maailmassa puhutaan arvioiden mukaan noin 7000 eri kieltä

Miksi kielten tarkkaa lukumäärää ei tiedetä?

- Aina ei ole helppo sanoa, missä kulkee raja kielen ja murteen välillä
- Kaikkia kieliä ei vielä välttämättä tunneta
- Osa kielistä elää vain puhuttuna
- Kielten määrä vähenee koko ajan

MAAILMAN SUURIMMAT KIELET

Monikielistä mutta eriarvoista

- Suurin osa maailman maista on monikielisiä:
  - Suomessakin puhutaan yli 150 eri äidinkieltä, mutta virallisia kieliä ovat suomi ja ruotsi
- Kielet ovat sekä maailmanlaajuisesti että alueellisesti eriarvoisessa asemassa (enemmistökielet ja vähemmistökielet)
- Enemmistökielellä voi opiskella, seurata mediaa ja asioida eri virastoissa. Sen käyttämiseen kannustetaan ja kieli ymmärretään tärkeäksi osaksi kulttuuria ja yhteiskuntaa.
- Vähemmistökieliä käytetään lähinnä perheen ja suvun piirissä sekä paikallisissa yhteisöissä

Suuri osa maailman kielistä on vaarassa hävitä

Mitkä seikat vaikuttavat kielen uhanalaisuuteen?

- Kielellä on vähän puhujia
- Kieltä voi käyttää vain kotona
- Kieltä ei opeteta koulussa
- Kielen käyttöä paheksutaan
- Kielellä ei julkaista kirjallisuutta
- Kieltä ei käytetä mediassa
- Vanhemmat eivät opeta kieltä lapsilleen

Kielten luokittelu

- Kieliä voidaan luokitella sukulaisuuden, rakenneominaisuuksien tai alueellisuuden mukaan

Kielten sukulaisuuteen perustuva luokittelu

- Kielet, jotka ovat kehittyneet yhteisestä **kantakielestä**, ovat **sukukieliä**. Toisilleen sukua olevat kielet muodostavat **kielikuntia**.
- Suuri osa Euroopassa puhuttavista kielistä (esim. ranska, englanti, saksa, venäjä) kuuluu indoeurooppalaiseen kielikuntaan
- Suomi ja viro kuuluvat uralilaiseen kielikuntaan
- Naapurikielillä voi olla paljon yhteistä (esim. sanastoa), vaikka ne eivät olisikaan sukua toisilleen. Sukukielten samankaltaisuus löytyy enemmän rakenteesta ja kieliopista.

